

New York ကီၢ်စဲာ် ပုၤတၢ်အတၢ်မၤစၢၤပိးလီ

ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤအတၢ်နဲာ်ကျဲၤ လၢပုၤ New York
ဖိလၢအဟဲၣ်လီၤအိၣ်ထံးကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
လၢမၤရှး/လၢအ့ၢ် 2023

New York တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကီၢ်ကရၢဖျိၣ်အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တ့ၢ်လံာ်
 တၢ်မၤစၢၤပီးလီၤအံၤ ဒ်သီးကဟ့ၣ်လီၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤ
 လၢပုၤတတၢ်ဖိတဖၣ် ဒီး ပပုၤမၤသကိးတၢ်
 ဒီးပုၤအိၣ်ဃူၤမၤသကိးတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ ဒ်ညီၣ်န့ၢ်အသိး ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ
 တၢ်ဘျဲသဲးစး ဒီးသန့တဖၣ်အတၢ်ဆိတလဲ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ အလီၢ်ခံကတၢၢ် ဖဲ - 03.31.2023

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ **3**
- တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကီၢ် **4**
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ **7**
- ဒိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ် **8**
- မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် **9**
- သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် **11**
- တၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ်မ့ၢ်သဲးစးခီဖျိတၢ်သးဟ့ **12**
- NYS တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် **13**

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤ

- တၢ်ဆိတလဲလၢအကါဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဟံးအိၣ်ထီၣ်အသး လၢ ပုၤ New York ဖိတဖၣ်လၢအဆဲးလီၤဟံးမံၤမဲၤ Medicaid, Child Health Plus ဒီး Essential Plan တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - စးထီၣ်လၢ 2020 န့ၣ်ခိၣ်ထံးန့ၣ်, ပုၤလၢအဆဲးလီၤဟံးမံၤမဲၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအံၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ကီၤဟ့ၣ်အဘူးအလဲ လၢတၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ခီဖျိကီၢ်စၢ်ဖျိပဒိၣ်သန့တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး COVID-19 အသိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဘၣ်ဆၣ်သန့က့, ကီၢ်စၢ်ဖျိပဒိၣ်သန့တဖၣ်တၢ်သီအသိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကလိၣ်ဘၣ် NY ကီၢ်စၢ် လၢကကွၢ်စးထီၣ်ကဒါက့ၤ တၢ်ကွၢ်ထံသမံသမိးတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤတဖၣ် လၢပုၤလၢအဆဲးလီၤဟံးမံၤမဲၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညီမ့ၢ်ဝဲ နကဘၣ်ဟံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ် လၢနကမၤသီထီၣ်က့ၤ အဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ကီၤလၢနပုၤဟံၣ်ဖိယံဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - စးထီၣ်မဲၤ တၢ်ကီၢ်ထီၣ်သီ 2023 န့ၣ်, တၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤအတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဆၢအံၤဆူ ပုၤဆဲးလီၤမံၤမဲၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤအအိၣ် ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤမဲၤ မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီကတၢ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤအတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်အံၤ ကပၣ်ဃုာ်ဒီး မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီအတၢ်ဟံပနီၣ် လၢတၢ်ကဟံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ကမၤသီထီၣ် အတၢ်အိၣ်ကီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ကီၤဟ့ၣ်အဘူးအလဲ အတၢ်လီၤဖျိၣ်လီၤဟံးန့ၣ်လီၤ. မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီအတၢ်ဟံပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤမဲၤကတၢ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီတဖၣ် ဒီးအတၢ်ကွီၢ်န့ၣ် ကစးထီၣ်သးမဲၤ လိယူၤ အသီ 30, 2023 ပၢ်တုၤ လါမ့ၢ် 31 သီ, 2024 န့ၣ်လီၤ.
 - ဆဲးလီၤဟံးမံၤမဲၤ လီၤတၢ်ကွဲးဟ့ၣ်ပလီၢ်တဖၣ် လၢ NY ကီၢ်စၢ်ဆူၣ်ချ့အအိၣ် ဒီးသီးနသုတလဲၤကဟံးကွီၢ် ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအသီ လၢအကါဒိၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ကဘၣ်မၤသီထီၣ်အံၤအဆၢကတီၢ်ဖဲလဲၣ်တက့ၢ် -
 - ကွဲးလီၤ START ဆူ u (လၢစပုၣ်ကျိၣ်အဂီၢ် ကွဲးလီၤ INCIAR) တက့ၢ်.
 - ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ info.nystateofhealth.ny.gov/COVID-19-Changes

- ပုၤ New York ဖိတဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကမျၢၢ် ဒီးပနီၣ်တၢ်ကအဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤသ့ခီဖျိ NY ကီၢ်စၢ်ဆူၣ်ချ့ဝဲၤကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - လၢနကဒီးန့ၣ် ပနီၣ်ကအဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤ အတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲမဲၤ 2023 အဂီၢ်, နကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤမဲၤ အစဲၤခံကတၢ် ဖဲလိမ့ၢ် 11 သီ, 2023 န့ၣ်လီၤ.
 - နဆဲးလီၤမံၤမဲၤ Medicaid, Child Health Plus ဒီး Essential Plan ဖဲအဆၢကတီၢ်တကတီၢ်လၢ်လၢ် ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်အပူၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤမဲၤဒ်လဲၣ်
 - ဒီးန့ၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤတၢ်မၤစၢၤကလီၤလၢပုၤန့ၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်, လၢနီၢ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် လီၤတံစိတက့ၢ်. ဃုာ်ကွၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤမဲၤ info.nystateofhealth.ny.gov/panavigatorsitelocations န့ၣ်တက့ၢ်.
 - ကိး NY ကီၢ်စၢ်အဆူၣ်ချ့ပုၤပုၤတၢ် တၢ်မၤစၢၤလီၤခၢၣ်သး မဲၤ 1-855-355-5777 န့ၣ်တက့ၢ်.
 - အ့ထၢၣ်န့ၣ်ဖီခိၣ် မဲၤ nystateofhealth.ny.gov လီၤ. တၢ်ကတီၢ်လီၤတီၢ်လီၤဆီန့ၣ် အိၣ်ဖဲပုၤယံၤသန့အဖီခိၣ် မဲၤပုၤပုၤတၢ် တၢ်မၤစၢၤလီၤခၢၣ်သးန့ၣ်ရဲၣ်အတီၢ်ပုၤ လၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢတၢ်မၤပုၤန့ၣ်လီၤပတံထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - New York ဝုၢ်တၢ်အိၣ်ဆိးလီၤ - ကိး 311, ဒိလီၤ “CoveredNYC” ဆူ 877-877, မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ် on.nyc.gov/healthinsurance လၢတၢ်မၤစၢၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်ဖးအဂၢၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ဃုာ်ကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢကျိၣ်အဂၢၤ ဘၣ်ဃးဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤမဲၤ info.nystateofhealth.ny.gov/InformationalMaterials

ကီၢ်စၢ်ဖျိပဒိၣ်သန့တၢ်အိၣ်ချ့ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူၤကတၢ်လဲ

- မဲၤ 2020 န့ၣ်, ကီၢ်စၢ်ဖျိပဒိၣ်သန့ ခုၤလီၤဝဲ ကမျၢၢ်ဆူၣ်ချ့ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူၤ မ့ၢ်လၢ COVID-19 အသိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝုၢ်ဂီၢ်အူၤတၢ်ရဲၣ်လီၤအံၤ ကကတၢ်ကွၢ် မဲၤ လါမ့ၢ် 11 သီ, 2023 န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်အံၤအခီပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကဃုာ်အဘူးအလဲ လၢဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ် ဃုာ်ဒီး COVID-19 ကသံၣ်ဒီသဒါတဖၣ်, တၢ်မၤကွၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ကူၤစါယါကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ညီန့ၣ်န့ၣ်, ကသံၣ်ဒီသဒါတဖၣ်အံၤ တၢ်အိၣ်ကီၤကဟ့ၣ်ဒီးအဘူးအလဲန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤကွၢ်လၢအကလီ (လၢနီၢ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် လၢဟံၣ်တၢ်မၤကွၢ်ပိးလီၤတဖၣ်) အံၤ ကပတုၣ်သးလၢ ပုၤအါတက့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်ကူၤစါယါကျိၣ်တဖၣ် လၢဘၣ်တၢ်ပုၤန့ၣ်အံၤ ခီဖျိကီၢ်စၢ်ဖျိပဒိၣ်သန့အံၤ ကမ့ၢ်ဒီးအကလီ လၢပုၤဆါတဖၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်အံၤလၢခံကတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ အဂ့ၢ်အကျိၣ်လီၤတၢ်အံၤ ကလီၤဆီလီၤသး ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ နဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကီၤ တၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကီၢ် 1/3

Roxham Road န့ၣ်အဲၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ပံးဃာ်အံၤ

လာပုၤသုးလီၤသုးကျိၤဖိလၢ မုၢ်လၢဝဲလၢကနၣ်လီၤဆူ Canada အဂီၢ်လီၤ

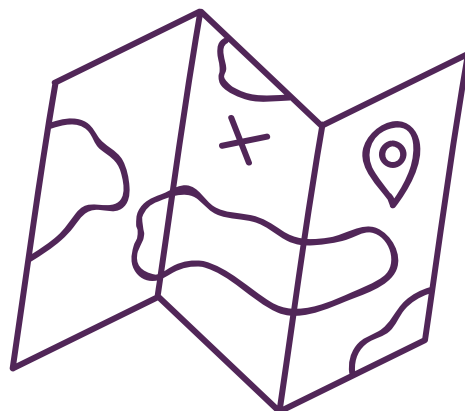
- ဖဲလၢမၤရှး 24 သီ, 2023 န့ၣ်, U.S. ဒီး Canada ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ တၢ်ဆီတလဲတဖၣ်ဖဲ ကီၢ်သာဘုၣ်တဘျီလၢအပူၤဖျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ (Safe Third Country Agreement) အဖီခိၣ်, လၢအဆၢတၢ် မတၤတဂၤ ယုထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒု သု ဖဲ U.S. ဒီး Canada ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.
- စးထီၣ်လၢ လၢမၤရှး 25 သီ, 2023 န့ၣ်, ပုၤလၢအဟဲန့ၣ်လီၤဆူ ကီၢ် Canada ဖဲ Roxham Road ဒီးတၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၢညီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ်လၢ အကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ပျံၤလီၤတံၢ်တဖၣ် ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ် အုၣ်သးသ့ဘၣ်န့ၣ်, တီၣ်ထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒု ဖဲ Canada အပူၤတသ့လၢကတၢ်.
- နမ့ၢ်တကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ်, တၢ်ကဆၢက့ၤန့ၣ်ဆူ U.S. ဒီးန့ၣ်ယုထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒု ဖဲကီၢ် Canada အပူၤတသ့နီၣ်တဘျီလၢကတၢ်. ဖဲ တၢ်ဆၢက့ၤန့ၣ်ဆူအလီၤခိ, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကဖိၣ်ဃာ်နီၣ်ဖဲ U.S. ဒီး တၢ်ဆၢက့ၤန့ၣ်ဆူ နထံၣ်န့ၣ်ဒ်လီၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ (လၢအဲကလံးကျိၤ, စပုၣ်ကျိၤ, ဒီးဖရၣ်စ့ၣ် ကျိၤ) ဒီးအကျိၤအကျဲလၢ တၢ်ကဒီးန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် လၢနတၢ်အိၣ်သး အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ bridgesnotborders.ca တက့ၢ်.

တၢ်မၤအကျိၤအကျဲအသီလၢ Cubans, Haitians, Nicaraguans ဒီး Venezuelans ဖိတဖၣ်အဂီၢ်

- ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် 12 သီ, 2022 န့ၣ် DHS ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလီၤဝဲ ကျိၤကျဲအသီလၢ ပျံၤ Venezuelan အပူၤထံၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ် ဒီးအဟံၣ် ဖိဃီတဘျီဃီ လၢကဟဲဆူ U.S န့ၣ်လီၤ.
- Venezuelans လၢအိၣ်ဆိးလၢ U.S အချၢ ဒီးအလံာ်အလံာ်တလၢ တပုၤလၢ တၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤအဂီၢ်တဖၣ် ခဲအံၤတၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်တၢ်လၢ အဂီၢ်, ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်တခါဘၣ်တခါအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိးဖိခိၣ်, တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီ ထီၣ်လၢတၢ်န့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမိၣ်လၢတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအဂီၢ်, ဒီးတၢ်ပျံၤဖျးပုၤ ဃီၣ်ဖိတစိၣ်တလီၤတုၤဆူ 2 န့ၣ် လၢပုၤဂ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အသီန့ၣ်လီၤ.
- လၢကန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်လၢကျိၤကျဲဝဲအံၤအပူၤအဂီၢ်, Venezuelan အထံၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီးပုၤဆိၣ်ထွဲအံၤလၢ U.S အပူၤ, ဖျိတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးတၢ်သမံသမိးကွၢ်အတၢ်စိၣ်စိၤတဲစိၤ ဂံၢ်ထံး, ဒီးတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးလၢတၢ်ဟဲပနီၣ်အဂၤန့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဘၣ်သးဝဲကျိၤအံၤအဂီၢ်, ဝဲသးစူၤလဲၤန့ၣ် လီၤကွၢ် uscis.gov/venezuela တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ပုၤဟဲတုၤသီတဖၣ် ဒီးပုၤသုးဒီးန့ၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒုတဖၣ်အဂီၢ်

- ဖဲန့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤကီၢ်ပူၤခါၣ်စးကရၢ လီၤဆီတဖၣ်အါမး ဖဲ U.S. တၢ်ပၤတၢ်ပျးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဘၣ်သး တၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤကီၢ်ပူၤ တၢ်ထၢခိၣ်ထၢသ့ (Immigration and Customs Enforcement (ICE)) န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ခါၣ်စးကရၢ လၢမၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤကီၢ်ပူၤတၢ်ဘျီတဖၣ်, ဒီးတၢ် မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်အိးထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်အိၣ်ဖျါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ (Intensive Supervision Appearance Program (ISAP)) န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤတခါလၢ ICE အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ် ဒ်သိးကအိးထွဲ ကွၢ်ထွဲ ပုၤဟဲန့ၣ်လီၤလၢထံၣ်ကီၢ်ပူၤတဖၣ် လီၤတံၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတနီၤနီၤ ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤ ဒ်ညီၣ်န့ၣ်အသိး လၢ ICE မ့တမ့ၢ် ISAP ဒ်အဝဲသ့ၣ် အတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်ကျိၤအသိးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤတၢ် လၢ U.S. ဒီဖျိ ဟဲခိၣ်တၢ်ကီၢ်ဆၢ ဒီးဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်တုၤန့ၣ်, မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ် ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်န့ၣ်တဘျီတခါ ဖဲန့ၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤလၢထံၣ်ကီၢ်ပူၤဝဲအလီၤခိ န့ၣ်, နကဘၣ်အိၣ် ဒီး ICE မ့တမ့ၢ် ISAP တၢ်ဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဘၣ်သး တၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤအကျိၤအကျဲတဖၣ် အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ -
 - help.asylumadvocacy.org/faqs-ice-isap (အဲကလံး ကျိၤ)
 - apoyodeasilo.org/preguntas-frecuentes-ice-isap (စပုၣ်ကျိၤ)
- နမ့ၢ်သုးလီၤသုးကျိၤန့ၣ်, တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢ နကမၤသီထီၣ် န လီၤအိၣ်ဆိးထံး ဒီး U.S. ပဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဒ်သိး နကမၤလီၤတၢ် လၢ နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် လီၤတၢ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်နီၣ်ယါလၢအကါဒိၣ်တဖၣ် လၢလံာ် ပရၢ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သံကွၢ်သံဒီး အတၢ်ဘိး ဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နကဘၣ်မၤသီထီၣ် နလီၤအိၣ်ဆိးထံး လီၤ လီၤဆီဆီ ဃုာ်ဒီးတၢ်သုးလီၤသုးကျိၤ ခါၣ်စးကရၢ လၢနဘၣ်ထွဲမၤသ ကိးတၢ်တခါလၢလၢန့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်သး တၢ်သုးလီၤသုးကျိၤ ဒီးတၢ်မၤသီထီၣ် န လီၤအိၣ်ဆိးထံးအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ -
 - asylumadvocacy.org/faqs-moving-travelling (အဲက လံးကျိၤ)
 - apoyodeasilo.org/preguntas-frecuentes-mudanza-viajes (စပုၣ်ကျိၤ)

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကီၢ် 2/3

တၢ်သးယံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ

ဖိသၢ်အကတီၢ်အတၢ်ဟဲတုၤ

(Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA))

- ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် 5 သီ, 2022 န့ၣ်, ကီၢ်စၢ်ဖျိအကီၢ်ဘျီၣ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤ ဖဲ Louisiana အပူၤန့ၣ် စံၣ်ညီၣ်တွံၣ်လၢ DACA န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါလၢ အတဖိးလိာ်သးဒီးသဲးတၢ်ဘျီၣ် ဒ်တၢ်မၤလၢပွဲၤတၢ်ခဲအံၤအသိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ဘျီၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤ က့ၤဆၢကတီၢ်ကွၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ရဲၣ် Texas ကီၢ်ရဲၣ်အကီၢ်ဘျီၣ် လၢကကွၢ်ဆိကမိၣ်ဝဲဒၣ် Biden အတၢ်ပၤတၢ်ဆၢအသိ 2022 DACA တၢ်မၤဘၣ်က့ၤတၢ်, လၢအဘၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ်လၢတၢ်ကစးထီၣ်စူးကါအီၤဖဲ လၢအိးကထိဘၣ် 31သီ, 2022 န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကီၢ်အံၤ ကဲထီၣ်သးဒီးဆူညါအယံၣ် ဆူညါတၢ်ဆိတလဲတဖၣ် ကဲထီၣ်သး လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ, DHS ကဆဲးတူၢ်လိာ်ဝဲ ဒီးမၤသီထီၣ်က့ၤ DACA တၢ်မ့ၢ်ထီၣ်အကျိၤအကျဲတဖၣ် (ပုၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မ့ၢ်ထီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်မၤတၢ်အခွဲး ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအလံာ်ပျဲ) န့ၣ်လီၤ. DHS ကတူၢ်လိာ်ဝဲ ဘၣ်ဆၣ်တမၤ DACA တၢ်မ့ၢ်ထီၣ်အကျိၤကျဲၤခိၣ်ထံးတဖၣ်ဘၣ်.
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်အိၣ်ဒီး DACA န့ၣ်, နတၢ်အိၣ်သးပတီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဖိးသဲးဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - န DACA သးန့ၣ်မ့ၢ်လၢကံၢ် လၢတယံၣ်လၢကံၢ်ဘၣ် အတီၢ်ပူၤန့ၣ်, မၤသီထီၣ်အီၤတက့ၢ်.
 - နမ့ၢ်ဆၢထီၣ် တၢ်ပတီၢ်ထီၣ် DACA အဆိကတၢ်တဘျီ ဆူ USCIS လၢတၢ်တဟ့ၣ်ပျဲဘၣ်အံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ပတီၢ်ထီၣ်အံၤတၢ်ကဟ်ပတီၢ်ဃုာ်အီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤ တၢ်တရဲၣ်ကျဲၤအံၤ ပၢ်တုၤလၢ ဆူညါတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတစုန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤလၢလၢအပူၤကွၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တုၤ Deferred Action လၢဖိသၢ်အကတီၢ်ဟဲတုၤယီၤအဂီၢ် (DACA) ခဲအံၤပတီၢ်ထီၣ်လိာ်အဒိတဖၣ် I-821D (DACA လိာ်အဒိအသိ) ဒီး I-765 (တၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢဖိးသဲးစးအဒိအသိ) လၢအ့ထၢ်န့ၣ်ဖိခိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်လၢ ပုၤလၢခဲအံၤအိၣ်ဒီး DACA မ့ၢ်တမ့ၢ် DACA အမုၢ်န့ၣ်လၢကံၢ် စုၤန့ၣ်တန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဘၣ်ဃး ကဘၣ်မၤသီထီၣ် DACA လၢအ့ထၢ်န့ၣ်ဖိခိၣ်လဲၣ်အဂီၢ် - uscis.gov/humanitarian/renew-your-daca

တၢ်ဒိသဒါတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ် တစိၢ်တလီၢ်

(Temporary Protected Status (TPS)) ဒီး

တၢ်မၤယံၣ်မၤနီၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ဟးထီၣ်ကွၢ်

(Deferred Enforced Departure (DED))

- U.S. ပဒီၣ်ကဟ်ပနီၣ်ဝဲဒၣ် ထံၣ်ကီၢ်အဂၤတဘျီ လၢ TPS အဂီၢ် ဖဲတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်မ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးခါ, ဒ်သိးဒီး တၢ်ဒုးတၢ်ယံၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ် န့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, ဒိသဒါထံးကီၢ်ဖိလၢ ထံၣ်ကီၢ်အဝဲန့ၣ် လၢကကွၢ်ကဒါက့ၤဝဲ ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဟ်ပနီၣ်အဆၢကတီၢ်, ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်လၢ အပတီၢ်ထီၣ်တၢ်အဂီၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတုၤ TPS -
 - ကဘၣ်တၢ်ဒိသဒါအီၤလၢ တၢ်နီၤဟးထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢထံၣ်ကီၢ်ပူၤ
 - ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်မၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယံၣ် ဒီးပုၤတဂၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢနီၣ်ဂံၢ်သ့
 - တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယံၣ် လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤသ့
 - မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤဆူထံၣ်ကီၢ်ပူၤ အတီၢ်ပတီၢ်အယံၣ် ဘၣ်တၢ်ဖိဃုာ်အီၤလၢ DHS တသ့ဘၣ်
- TPS န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဘျီးတစိၢ်တလီၢ် လၢအတဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးတဘျီယံၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ပုၤလၢအဖိဃုာ် TPS တဖၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ် ပတီၢ်ထီၣ်တၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤလၢကီၢ်ပူၤအတၢ်ဘၣ်ဘျီးတခါခါ မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤဆူထံၣ်ကီၢ်ပူၤအတီၢ်ပတီၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်အကြးဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ထံၣ်ကီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟ်ပနီၣ်အီၤခဲအံၤလၢ TPS အဂီၢ် -
 - Afghanistan, Burma (Myanmar), Cameroon, El Salvador, Ethiopia, Haiti, Honduras, Nepal, Nicaragua, Somalia, South Sudan, Sudan, Syria, Ukraine, Venezuela, Yemen
- လၢထံၣ်ကီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး, တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမဲၤအဆၢကတီၢ်, ဒီးတၢ်မၤသီထီၣ်လၢအလီၢ်ခဲကတၢ်အဂီၢ်, သမံသမိးကွၢ် uscis.gov/TPS န့ၣ်တက့ၢ်.
- အခဲအံၤန့ၣ်, TPS အပုၤပတီၢ်ထီၣ်တၢ်ဖိခိၣ်လၢ ဆိုးထီၣ် လိာ်အဒိ I-821 တၢ်ပတီၢ်ထီၣ် လၢ တၢ်ဒိသဒါ တၢ်စိၢ်တလီၢ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢအ့ထၢ်န့ၣ်လီၤသ့ ဖဲ uscis.gov/i-821 န့ၣ်လီၤ.
- လၢပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ် TPS တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ဒီးပုၤပတီၢ်ထီၣ်တၢ်ဖိ လီၤလီၤဆိဆိတဖၣ် လၢအပတီၢ်ထီၣ် Form I-765 လၢအမုၢ် လိာ်ပတီၢ်ထီၣ်လၢ တၢ်ဖိးတၢ်မၤ အတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ လၢအံၤလဲၤတြိနဲး ဒီးတဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလိာ်ဖိတံာ် လၢအပုၤဃုာ်ဒီး ကျိၢ် ဖဲ တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ လိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ (EAD) ဒၣ်အတၢ်လၢ 540 သီတဖၣ်အဂီၢ်. စးထီၣ်ဖဲ လၢမံၤရှး 2023 န့ၣ်, ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်အံၤ ဆဲးလီၤမဲၤဖဲ အ USCIS အ့ထၢ်န့ၣ်အကီၢ်ပူၤ လၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ လၢတၢ်မၤဘၣ်အီၤ ဒီးတၢ်မဲးကျဲးထုးထီၣ်အီၤသ့ ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤလၢ လိာ်ပရၢတဘျီန့ၣ်လီၤ. ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ uscis.gov/eadautoextend တက့ၢ်.

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကီၢ် 3/3

တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်န့ၣ်စိန့ၣ်ကမီၤလၢ **Afghan** ဒီး **Ukrainian** အပူၤဃီဖိလၢထူၣ်ဖျးတဖၣ်အဂီၢ်

- စးထီၣ်ဖဲလၢနီၣ်ဝုၣ်ဘၢၣ် 21 သီ, 2022န့ၣ်, Ukrainian ဒီး Afghan အပူၤဃီဖိလၢထူၣ်ဖျး လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်, ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိလၢ အပတီၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးတဖၣ်, ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအီၤလၢ ကမၤတၢ်မၤလၢအတၢ်ဟဲတုၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညိၣ်မ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်တဘၣ်အိၣ်ဒီး USCIS လၢကပျဲအဝဲသ့ၣ်အလံာ်ဒီး I-765, လံာ်ပတီၢ်လၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်န့ၣ်စိန့ၣ်ကမီၤအဂီၢ် တချုးအဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်လၢ U.S အပူၤသ့ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤဃီဖိလၢထူၣ်ဖျးလၢအပတီၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးတဖၣ် ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်တၢ်မၤကစၢ်ထဲလံာ်အဒိ I-94 လၢကဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အဖဲးတၢ်မၤတၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. အသီ 90 ဝံၤအလီၢ်ခဲ အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်အတၢ်မၤကစၢ် EAD (တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအလံာ်ပျဲ), ဘၣ်ဆၣ်လံာ်အဒိ I-94 တၢ်မၤပုၤအဘူးအလဲန့ၣ် တဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤဝဲဘၣ်.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပုၤပုၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ် uscis.gov/newsroom/alerts/certain-afghan-and-ukrainian-parolees-are-employment-authorized-incident-to-parole တက့ၢ်.

တၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်သကိးလၢ **Ukraine** အဂီၢ်

- တၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်သကိးလၢ Ukraine အဂီၢ် ဟ့ၣ်ထီၣ်ကျဲလၢ Ukrainian ထံၣ်ကီၢ်ဖိအဂီၢ်ဒီး တဘျီဃီ အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် လၢအိၣ်လၢ U.S. အချုၤ ဒ်သီးကဟဲအူ U.S. ဒီးအိၣ်ဆိးတစိၢ်တလီၤဖဲ တၢ်ပျဲဖျးကွၢ်ပုၤဃီဖိလၢ တၢ်ဆၢကတီၢ် ခံန့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
- Ukrainians မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်သကိးလၢ Ukraine အဂီၢ် အပူၤ ဘၣ်အိၣ်ဒီးပုၤမၤစၢၤအီၤ ဖဲကီၢ်အမဲရကၤပူၤ ပုၤလၢသးလီၤပလီၤလၢ ကဟ့ၣ်ထီၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အိၣ်ဆိးဝဲအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ် ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအံၤအဖီခိၣ် ဒီးလံာ်ပတီၢ်ထီၣ်အကျိၤအကျဲအဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ DHS အဟံၣ်ယဲၤကဘျး dhs.gov/ukraine တက့ၢ်.
- ပုၤ Ukraine ဖိလၢတၢ်ပျဲကွၢ်အီၤလၢဃီပူၤ လၢအိၣ်ဒီးတၢ်အါလီၤအီၤလီၤ ဖဲကီၢ်အမဲရကၤပူၤ တချုးလၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် Uniting for Ukraine တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် ညိၣ်နီၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ပျဲပူၤတန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤ DHS ကွၢ်သမံသမိး သဲးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ခါစုၣ်စုၣ်အံၤ လၢတၢ်ကဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်တန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်, I-94s လၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ဖဲ i94.cbp.dhs.gov. န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကမၤအါထီၣ်အီၤစုၣ်ကီး ဒီး USCIS ကဆုၤ Form I-797C လၢလံာ်ပရၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်လၢ **Afghan** ပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖဲတဖၣ် ဒီးပုၤလၢဘၣ်တၢ်ပျဲဆိကွၢ်ပုၤဃီတဖၣ်အဂီၢ်

- ဖဲလၢအီးကထီၣ်ဘၢၣ် 1 သီ, 2022 န့ၣ် Biden တၢ်ပၤတၢ်ဆုၤပတုၣ်ကွၢ် တၢ်စူးကါကညိၣ်ဝီ တၢ်ပျဲပုၤဃီဖိလၢကတုၢ်လီၤ Afghans အူ U.S အပူၤ ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အခါစး ကဟံၣ်သ့ၣ်ဟံးဝဲလၢ တၢ်သးလီၤသးကျဲ ပုၤ Afghan ဖိလၢအဘၣ်တၢ်ဆုၤအီၤလၢလီၤယံၤ လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ဟံၣ်န့ၣ်လီၤထံၣ်ကီၢ်ပူၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အဂီၢ် လၢဟ့ၣ်လီၤ တၢ်အိၣ်သးပတီၢ်ဖိးသဲးလီၤစိန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲလၢနီၣ်ဝုၣ်ဘၢၣ် 22 သီ, 2022 န့ၣ် USCIS ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါလီၤဝဲဒၣ်လၢ တၢ်မၤယံၤထီၣ် ဒီးမၤအါ ထီၣ် တၢ်ပျဲပူၤ တၢ်ဆိးထီၣ် အပူၤကလံာ် ဒီးမၤညီထီၣ် လံာ်ပတီၢ်ထီၣ်အကျိၤကျဲလၢ Afghan ထံၣ်ကီၢ်ဖိလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်အဂီၢ် တုၤဆူလီၤဝဲးပတုၣ်ဘၢၣ် 30, 2023 န့ၣ်လီၤ.
- ကီၢ်စၢၤဖိၣ်ပဒိၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် -
 - USCIS ကမျါတၢ်န့ၣ်ကျဲလၢပုၤ Afghans တဖၣ်အဂီၢ် - uscis.gov/humanitarian/information-for-afghans
 - “တၢ်မၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢပုၤ Afghan လၢအဖီဃီ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်လံာ်ခီကီၢ် လီၤလီၤဆိဆိ ဒီး ပုၤလၢ အဘၣ်တၢ်ပျဲပူၤဖျးအီၤတဖၣ်အဂီၢ်” လၢအဲကလံးကျိၣ်, Dari ကျိၣ်ယ ဒီး Pashto ကျိၣ် - justice.gov/crt/worker-information
 - Afghan တၢ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အတၢ်အိၣ်ယၢၤ လၢကီၢ်စၢၤဖိၣ်ပဒိၣ်ခဲလၢ လၢအဘၣ်တၢ်လူၤဟီၣ်ထွဲအီၤ ခီဖျိ ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖဲတၢ်သးလီၤသးကျဲဝဲဒၣ် - acf.hhs.gov/orr/programs/refugees/afghan-assistance-resources
- တၢ်သးလီၤသးကျဲအတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် -
 - New York ကီၢ်စံၣ် I-ARC တၢ်သးလီၤသးကျဲ အတၢ်တီၢ်ကျဲ - immigrantarc.org/afghanistan
 - New York ဝုၢ် - ဃုၣ်ဒီး ဝုၢ်အတၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ ဖဲ Dari ဒီး Pashto - nyc.gov/afghanistanresources
 - Western New York - Buffalo United လၢ Afghan ပုၤကီးထုးထီၣ်အီၤတဖၣ်အဂီၢ် - wnyrac.org
 - Albany/ဝုၢ်ခိၣ်လီၤကဝီၤ - တၢ်အိၣ်ယၢၤအတၢ်ကွဲးရဲၣ် - bit.ly/3kvWRZd
 - Ithaca/Finger Lakes လီၤကဝီၤ - Cornell Afghanistan တၢ်အိၣ်ယၢၤအတၢ်ကွဲးရဲၣ် - bit.ly/3CwfFxy

တၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သ့

Promise NYC ဖိသၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲအတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်

- ဖဲလၢယူၤအါရံၤ 2023 န့ၣ်, New York ဝုၣ် စးထီၣ်မၤဝဲ Promise NYC လၢအမ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအသီတခါ လၢအဟ့ၣ်လီၤဖိသၣ် တၢ်ကွၢ်ထွဲစ့မၤစၢၤတဖၣ် လၢဟံၣ်ဖိသီဖိလၢအိၣ်ဒီးစ့ဟဲန့ၣ်စ့ၤ လၢတအိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ မ့တမ့ၢ် ဖိသၣ်လၢ တမ့ၢ်ပုၤထီၣ်ဖိကိၢ်ဖိတဖၣ် အဂီၢ် လၢအခိၣ်ထံးတကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒီဖျါလၢ အတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ် အပတီၢ်တဖၣ်အသီန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိသၣ် အစ့ၤကတၢၢ် အဂၤ 600 စးထီၣ်လၢ လၢယူၤအါရံၤ တုၤ လၢယူၤ 2023 န့ၣ်လီၤ.
- ဟံၣ်ဖိသီဖိတဖၣ်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲသ့ၣ် ဖဲလၢ -
 - အတကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ဖိသၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲစ့မၤစၢၤအဂၤတဖၣ်အခါ
 - အိၣ်ဒီးဖိသၣ်လၢ သးန့ၣ်အိၣ် 0-13 န့ၣ်
 - အိၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိသီဖိစ့ဟဲန့ၣ် လၢကိၢ်စၢၤဖိတၢ်သးတၢ်စံးပတီၢ် အဖီ လၢ 300%
- ဟံၣ်ဖိသီဖိတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ကပတံထီၣ်ဝဲ လၢအဆိအချူတသ့ဖဲအသ့ ဖဲပုၤတဝၢတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဟံၣ်မူဒါ ဖဲအဝုၣ်ဘျီၣ်ဒီခါန့ၣ်လီၤ -
 - Bronx ဒီး Manhattan: Northern Manhattan Improvement Corporation ([212-822-8300, nmic.org/promisenyc](https://nmic.org/promisenyc))
 - Brooklyn: Center for Family Life ([718-438-9500, centerforfamilylife.org](https://centerforfamilylife.org))
 - Staten Island: La Colmena ([718-442-7700, lacolmenanyc.org](https://lacolmenanyc.org))
 - Queens: Chinese-American Planning Council ([718-358-8899, cpc-nyc.org](https://cpc-nyc.org))

ကိၢ်တၢ်သိၣ်လိန့ၣ် 2022-23

- NYSED ဒီးပဒိၣ်ကမံးတံၢ်တဖၣ် ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ ပဒိၣ်တၢ် ဒီးစဲးန့ၣ် တၢ်ကပျဲပုၤအီၤလၢ COVID-19 အဂီၢ် ဖဲလၢယူၤ 2020, လၢအိၣ်ကူၣ် 2020, လၢယူၤအါရံၤ 2021, ဖဲလၢယူၤ 2021, လၢအိၣ်ကူၣ် 2021 ဒီး လၢယူၤအါရံၤ 2022 န့ၣ်လီၤ. ပုၤကိၢ်ဖိမ့ၢ်ဒီးန့ၣ် COVID-19 တၢ်ဒီးစဲးအတၢ်ပျဲပုၤန့ၣ်, လၢတၢ်ကဝံၤကိၢ်အဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်တဘျီဒီးစဲး/က့ၤဒီးစဲးကဒါက့ၤဘၣ်. ဖဲအဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ်, COVID-19 အတၢ်ပျဲပုၤအံၤ ဘၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤအံၤ ဖဲလၢယူၤ 2022 မ့တမ့ၢ် လၢအိၣ်ကူၣ် 2022 တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သး COVID-19 တၢ်ပူၤတဖၣ်အဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ တၢ်ကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်လၢ ဖိသၣ်အဂီၢ် “တၢ်ဖျါကိၢ် အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် အတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ဂ့ၢ်ကျိၤတံၢ် တဖၣ် ဘၣ်သး COVID-19” န့ၣ်တက့ၢ်.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ် ဘၣ်သး ကိၢ်ဖိအပဒိၣ်တၢ်ဒီးစဲး အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်အဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ တၢ်ကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်လၢ ကိၢ်ဖိအ “ပဒိၣ်တၢ်ဒီးစဲးအခွဲးယာ်တဖၣ်” န့ၣ်တက့ၢ်.
 - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲလၢကျိၤအါကျိၤ ဖဲ - advocatesforchildren.org/get_help_guides_and_resources/transition

စ့တၢ်မၤစၢၤ လၢခိလုၣ်ကိၢ်အဂီၢ်

- နလိာ်ဘၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ လၢခိလုၣ်ကိၢ်အဂီၢ်ခါ. အပတီၢ်အဆိကတၢၢ် လၢနကဘၣ်မၤအီၤန့ၣ်, နကဘၣ်မၤပုၤထီၣ် ကိၢ်စၢၤဖိပဒိၣ် အတၢ်ဘူးတၢ်လဲ အလံာ်ပထံထီၣ် လၢကိၢ်စၢၤဖိပုၤကိၢ်ဖိအတၢ်မၤစၢၤ (Free Application for Federal Student Aid (FAFSA)) အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အခဲအံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢနကစးထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ - ကိၢ်စၢၤဖိဒီးကိၢ်စဲၣ် စ့မၤစၢၤတနီၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်ဆိအီၤလၢ ပုၤပထံထီၣ်ဆိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပထံထီၣ်အီၤဖဲ studentaid.gov/FAFSA တက့ၢ်.
- ဟံးန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤဖဲ UnderstandingFAFSA.org လၢအမ့ၢ် ပုၤယဲၤဘျးစဲလၢ အဟ့ၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် လၢကိၢ်ဖိတဖၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိသီဖိတဖၣ် လၢအသုဒီးန့ၣ်ကျိၤစ့လၢ ခိလုၣ်ကိၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
 - အဝဲသ့ၣ် FAFSA တၢ်ကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲၤ (How-To Guide) လၢတီၤထီၣ်ကိၢ်ဖိတဖၣ်အံၤအဂီၢ် အိၣ်ဝဲလၢ ကျိၤအကျိၤတဆဲးန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤယဲၤသန့အံၤ မၤသီထီၣ် တၢ်ကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ် (how-to) ပုၤယဲၤကဘျးပၤတဖၣ် လၢကိၢ်ဖိလၢတအိၣ်ဒီး တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်ဒီးပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ် အဟံၣ်ဖိသီဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- ဘျီၣ်ဒိၣ်ထးကိၢ်တံၢ် José Peralta နယူယီးကိၢ်စဲၣ် DREAM Act ဟ့ၣ်ကိၢ်ဖိတဖၣ်လၢတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ အီၤ ဒီးကိၢ်ဖိအဂၤတဖၣ်လၢ ကန့ၣ်လီၤမၤန့ၢ် NYS-ပၤဆုၤ တၢ်အစ့ဟ့ၣ်ယုၤတဖၣ် ဒီးကူၣ်သ့စ့ဆိၣ်ထွဲတဖၣ် လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကုၣ်သ့ တၢ်လၢာ်ဘျီၣ်လၢာ်စ့ၤလၢအအါဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ပထံထီၣ် အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ် hesc.ny.gov/dream

ဒ်မိုကရေစီ

လာတမ်ဗရိုက်အိတ်ဘန်ဗားပတ်ဟွန်တမ်းအကျိုးအကျတဖန်
ဒီးအမေတန်ဒ်လဲန့်န့၊ ကွပ်တက်ဂီမူတဖန် -

- အဲကလံးကျိ - youtu.be/-F-xuJ04NpI
- စပွန်ကျိ - youtu.be/kkaEnGIk-pY

တပ်ယုထာခိန်ကျိ: လါယူ၊ 27 သီ, 2023

- မုနီမုဒ်အလီခိန်တပ်ယုထာခိန်ကျိ လာတမ်ဗရိုက်အိတ်ဘန်ဗားပတ်ဟွန်တမ်းအကျိ မုတမု လာတမ်ဗရိုက်အိတ်ဘန်ဗားပတ်ဟွန်တမ်းအကျိ အိတ်ဆီးထံးအဂီန့၊ မုဒ်လဲ လါယူ၊ 17 သီ, 2023 န့လီ။
- လာနကဟ်ဖိုဗ်မာသကိးတပ်ယုထာခိန်ကျိ ဝဲ New York အဂီ, နကဘန်ဆဲးလီမံလဲ ပပ်တပ်လာလါအမေတပ်ယုထာခိန်ကျိလီ။
 - အဲအဲနမုတပ်ဘန်ဗားပတ်ဟွန်တမ်းအကျိ ပပ်တပ်နီတဖုဒီးဘန် ဒီးနဘန်သးဆဲးလီမံ၊ ဝဲပပ်တပ်တဖုအပူ၊ မုတမု နမုဘန်သးဆဲးလီမံ နတပ်ဘန်ထွဲဒီးပပ်တပ်န့၊ နကဘန်မာပူထီတပ်ဟွန်တမ်းအတပ်ဆဲးလီမံလဲဒ် အသိတဘန် လာကဟ်ဖိုဗ်တပ်ဆိတလဲတဖုအဂီလီ။
 - မုနီမုဒ်အလီခိန်တပ်ယုထာခိန်ကျိ လာနကဆိတလဲ နတပ်ဆဲးလီမံ ဝဲ ပပ်တပ် လါယူ၊ 2023 တပ်ယုထာခိန်ကျိအဂီန့မုဒ်လဲ လါယူ၊ 14 သီ, 2023 န့လီ။
- လာတမ်ဗရိုက်ကဒါကွ၊ နတပ်ဟွန်တမ်းအတပ်ဆဲးလီမံ ဒီးပပ်တပ်အတပ်ဘန်ထွဲအဂီ, နလီကွ၊
voterlookup.elections.ny.gov တက့၊
 - နမုအိတ်ဒီးတပ်သံကွတဖန် ဘန်ဗားဒီး နတပ်ဆဲးလီမံအပတီတဖန်န့၊ ဆဲးကျိနီထီတပ်ယုထာခိန်ကျိ (Board of Elections) တက့၊ -
www.elections.ny.gov/CountyBoards.html
 - ပုအိတ်ဆဲးဝဲ NYC အပူ - နလီကွ၊ vote.nyc

တပ်ဆဲးလီမံလာတပ်ဟွန်တမ်းအဂီ

- နသ့နီမုအိတ် 16 ဆူအဖီခိန်, မုမုပုကီအမဲရကမီ, ပုအိတ်ဆဲးဝဲ NY န့, နဆဲးလီမံ လာတပ်ဟွန်တမ်းအဂီသ့ဝဲ တချုးလာတပ်ဟွန်တမ်း မုနီမုဒ် အစုကတပ် အသီ 30 သ့ဝဲန့လီ။
 - နသ့နီမုအိတ် 16 မုတမု 17 န့န့, နဆဲးလီမံ လာတပ်ဟွန်တမ်းအဂီဘန်ဆန် နဟွန်တမ်းတသ့ ပါတုလါ နသ့နီပုထီ 18 န့ဘန်န့လီ။
 - နမုအိတ်လာဗီပူ လာတပ်ထံနမုကမုတပ်အာအသီသီ မုတမု ကီဘျိမုစီညီလါ နနီသးတပ်သ့တပ်ဘန် မုတမုတပုဘန်န့, နဆဲးလီမံ လာတပ်ဟွန်တမ်းအဂီတသ့ဘန်။
- NYS တပ်ဟွန်တမ်းတပ်ယုထာခိန်ကျိမုပု -
www.elections.ny.gov/VotingRegister.html
- NYC တပ်ဟွန်တမ်းတပ်ယုထာခိန်ကျိမုပု -
vote.nyc/page/register-vote
- တပ်ဆဲးလီမံလာအတပ်နဲးလီ (ဝဲနမုအိတ်ဒီး NYS တပ်နီသီလုဂ်လီယုကွ၊ တပ်ဟွန်တမ်းမု ID လာတပ်ဟွန်တမ်းနီသီလုဂ်) -
voterreg.dmv.ny.gov/MotorVoter
- ယုလံတပ်ဆဲးလီမံအလီဒ် ဒီယူ လီတစီ (တပ်ဒီးနီအီသုလါ အဲကလံးကျိ မုတမု စပွန်ကျိ) - 1-800-FOR-VOTE (1-800-367-8683)
- လာတမ်ဗရိုက်လာတပ်ဟွန်တမ်းအဂီန့, နတသ့ညါလီတပ်ဘန်ဗဲ. သမံသမံကွ နပုဟွန်တမ်းတပ်ဆဲးလီမံအပတီတဖန် ဝဲ voterlookup.elections.ny.gov တက့၊

"The People's Money (ပုကမုကျိစု)" - NYC ဝုဒီယုဂ်
တပ်ယုထာခိန်ကျိမုပု

- "The People's Money" အဲမု New York ဝုဒီယုဂ် တပ်ယုထာခိန်ကျိမုပု လာတပ်ဟွန်တမ်းအဂီ (PB) အတပ်ရဲတပ်ကျိအဆိကတပ်န့လီ။
- NYC ပုလီကဝီမံတဖန် လာအသးနီအိတ် 11 ဒီးဆူအဖီခိန်တဖန်, အတပ်သးလီသးကျိပတီ အိတ်ဒ်လဲသနီကွ, ဆာတပ်ဝဲလါ တပ်ဘန်ဗဲကွ၊ ဝုဒီယုဂ် \$5 ကကွ လာတပ်ကဘျိဆု ပုတဝါအတပ်လီတပ်တဖန်ဒ်လဲ သ့ဝဲန့လီ။
- ပုလီကဝီမံတဖန် ဟွန်တမ်းလာ တပ်တပ်ကျိလာအဘန်သးဝဲတဖန် လာအတပ်နဲးလီ, လာနီကစာ မုတမု လာလီတစီသ့ဝဲ စးထီတပ် လါ မု 1 သီ, တု လါယူ၊ 25 သီ, 2023 န့လီ။
- ဆူညါတပ်ဝုဒီယုဂ်အဂီ, နလီကွ၊ participate.nyc.gov တက့၊

မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် 1/2

တၢ်တီၢ်ထီၣ်တၢ်ခွဲၣ်သွဲၣ်တဖၣ် ဖဲ 2023 နံၣ်

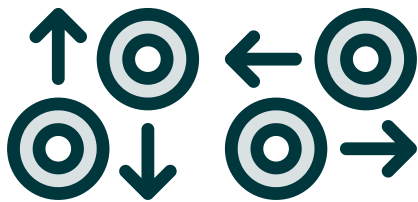
- 2023 နံၣ် တၢ်ခိၣ်တၢ်သွဲၣ်တဖၣ် ဖဲၤထီၣ်သးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. IRS တူၢ်လီၤဒီးရဲၣ်ကျဲၤ 2022 တၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်သွဲၣ်တဖၣ်တၢ်ခိၣ်ဒီးမုၢ်နီၤမုၢ်သီတၢ်ဟံးပနီၣ် လၢတၢ်ကတိၣ်ထီၣ်အိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ မုၢ်ခဲနီၤ, လၢအံၤဖျၢၣ် 18 သီ, 2023 နံၣ်လီၤ.
- တၢ်ဆီတလဲၣ်တဖၣ် လၢ 2022 တၢ်ခိၣ်တၢ်သွဲၣ်တဖၣ်အဂီၢ် -
 - တၢ်ခိၣ်တၢ်သွဲၣ်ခဲးဒီးတနီၤ လၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ် ဖဲ 2021 နံၣ်န့ၣ် ကကွၢ်ကဒါကုၤဆူ 2019 နံၣ်အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိၣ်ပညီၣ်မ့ၢ်ဝဲ ပၤဟ့ၣ်တၢ်ခိၣ်တၢ်သွဲၣ် လၢအဘၣ်ဘးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကုၤ ခိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤအဘူၤအလဲၣ်န့ၣ်ဒီးအလီၤ ဖဲတၢ်မုၢ်ထီၣ်သၤတြီၤအီၤဒီး တၢ်ခိၣ်တၢ်သွဲၣ်န့ၣ်လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆီတလဲၣ်တဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး အဘူၤအလဲၣ်လၢ ဖဲသၣ်ခိၣ်သွဲၣ်ခဲးဒီး (Child Tax Credit (CTC)), စုၤဟ့ၣ်ခိၣ်သွဲၣ်ခဲးဒီး (Earned Income Tax Credit (EITC)), ဒီးဖဲသၣ် ဒီးဝဲကျိၤတၢ်ကွၢ်ထွဲ ခဲးဒီး (Child and Dependent Care Credit) န့ၣ်လီၤ.
 - ပၤလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် \$3,600 လၢပၤဒီးသန့ၤသးတၢ်ဂ့ၢ်စုာ် ဖဲ 2021 လၢ CTC အအိၣ်တဖၣ်, မုၢ်ကြၢၤမုၢ်ဘၣ်န့ၣ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ \$2,000 လၢ 2022 ခိၣ်သွဲၣ်န့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - လၢ EITC အဂီၢ်, ပၤဟ့ၣ်ခိၣ်သွဲၣ်အကြၢၤအဘၣ် လၢတအိၣ်ဒီးဖဲ လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ \$1,500 ဃၣ်ဃၣ် ဖဲ 2021 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အခဲအံၤကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ အအါကတၢ် \$560 ဖဲ 2022 နံၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤအဘူၤအလဲၣ် \$8,000 ဖဲ 2021 နံၣ်အလီၤန့ၣ်, ဖဲသၣ်ဒီးဝဲကျိၤတၢ်ကွၢ်ထွဲခဲးဒီး (Child and Dependent Care Credit) အံၤ အအါကတၢ်ကမ့ၢ်ဝဲ \$2,100 ဖဲ 2022 နံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢ 2022 အဂီၢ်, ပဒီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်ထီၣ်အဘူၤအလဲၣ်တအိၣ်ဝဲ ၆ သီး 2020 ဒီး 2021 ဘၣ်အဃိ, ပၤဟ့ၣ်တၢ်ခိၣ်တၢ်သွဲၣ်တဖၣ် တကြၢၤမုၢ်လၢ ကဒီးန့ၣ်အိၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အဘူၤအလဲၣ်နီၣ်တခါဘၣ်.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဘး တၢ်ဆီတလဲၣ်တဖၣ်လၢ အဒိဘၣ်မၤဟူး နတၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်သွဲၣ် အလံာ်တကွၢ်ဒိသ့သ့တဖၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ irs.gov/newsroom/important-tax-alerts-and-news တက့ၢ်

- လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢ နကတီၢ်ထီၣ် နတၢ်ခိၣ်တၢ်သွဲၣ်တဖၣ်ခါ.
 - နဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကတိၣ်ကတီၢ်ခိၣ်သွဲၣ်အတၢ်မၤစၢၤကလီၤ သ့ဝဲ ခိၣ်ပၤမုၢ်သးမၤကလီၤလၢ IRS ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤ လၢစုၤဟ့ၣ်ခိၣ်သွဲၣ်ပၤမၤစၢၤမုၢ်သးမၤကလီၤတၢ်ဖိ (Volunteer Income Tax Assistance (VITA)), ခိၣ်သွဲၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤဟ့ၣ်ဖး လၢပၤသးပၤအဂီၢ် (Tax Counseling for the Elderly (TCE)), ဒီး ခိၣ်သွဲၣ်တၢ်မၤစၢၤ (Tax-Aide) တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အအိၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်တီၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ ဖဲနစုၤဟ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်အိၣ် \$60,000 မ့တမ့ၢ် စုၤဟ့ၣ်အန့ၣ်, နသးန့ၣ်အိၣ် 60 မ့တမ့ၢ် အါန့ၣ်အန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကတီၢ်အဲကလံး ကျိၣ်တဘၣ်အါအါအါန့ၣ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးကယုထီၣ်န့ၣ် တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလၢအဘူၤဒီးန့ၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ irs.gov/VITA တက့ၢ်
 - နဒီးန့ၣ် တၢ်ဆဲးကျိၤဒီး ပၤမုၢ်သးမၤကလီၤလၢ IRS ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ် လၢအုၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ လၢကကတိၣ်ကတီၢ် နတၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်သွဲၣ်လံာ်တကွၢ်ဒိအဂီၢ် သ့ဝဲလၢ GetYourRefund.org န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်တီၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ ဖဲနစုၤဟ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်အိၣ် \$66,000 မ့တမ့ၢ် စုၤဟ့ၣ်အန့ၣ် ဒီးမုၢ်တၢ်ဃုာ်လၢအဂ့ၢ်တခါ ဖဲနစုၤကါစဲးဖိကဟ့ၣ်ပီညါမ့ၢ်သ့ဝဲအါန့ၣ်လီၤ.
 - နကတိၣ်ကတီၢ် ဒီးတီၢ်ထီၣ် နနီၣ်ကစၢ် ခိၣ်သွဲၣ်လံာ်တကွၢ်ဒိသ့ဝဲ ခိၣ်ပၤ IRS တၢ်တီၢ်ထီၣ်လၢအကလီၤ (IRS Free File) ဖဲ irs.gov/freefile န့ၣ်လီၤ.
 - နစုၤဟ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်အိၣ် \$73,000 မ့တမ့ၢ် စုၤဟ့ၣ်အန့ၣ်န့ၣ်, နဒီးန့ၣ်တၢ်ကတိၣ်ကတီၢ် ခိၣ်သွဲၣ်လံာ်တကွၢ်ဒိအတၢ်န့ၣ်ကျိၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်တီၢ်ထီၣ်ခိၣ်သွဲၣ် ဃုာ်ဒီး နီၣ်တဂၢၢ်စုာ် ပၤဟ့ၣ်ခိၣ်သွဲၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်နီၣ်ဂၢ် (an Individual Taxpayer Identification Number (ITIN))
 - ITIN သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့လၢ ပၤလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤလၢကအိၣ်ဒီး U.S. တၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်သွဲၣ် တၢ်ဟံးပနီၣ်နီၣ်ဂၢ်အဂီၢ်ဆၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ပၤလၢ တအိၣ် မ့တမ့ၢ် တကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ပၤဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢနီၣ်ဂၢ် Social Security number (SSN) န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဒီး ITIN အံၤ ဟ့ၣ်ပျဲၣ်န့ၣ်လၢ နကတီၢ်ထီၣ်ခိၣ်သွဲၣ်တဖၣ် ဒီးဃုာ်ကုၤ ခိၣ်သွဲၣ်ခဲးဒီးတဖၣ် လၢနကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ.
 - လၢကမၤလီၤအိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဘး တၢ်ကဘၣ်ပတီၢ်ထီၣ်ခိၣ်လဲၣ်, ခိၣ်သွဲၣ်ခဲးဒီး လၢကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲလၢနဒီးန့ၣ်အီၤသ့, ဒီးတၢ်န့ၣ်ဘျုးအဂၢၤလၢ တၢ်အိၣ်ဒီး ITIN အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ taxoutreach.org/tax-filing/itin တက့ၢ်
- ပလီၤသးလၢ ပၤအိၣ်လိာ်အိၣ်လိာ်တၢ်တဖၣ်တက့ၢ်. IRS တကွဲးဆူလီၤ, ဆူအံၤမုၢ်(လ) မ့တမ့ၢ် ဆဲးကျိၤန့ၣ်လၢ ပၤဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဆဲးကျိၤအကျိၤအကျိၤ လၢကသံကွၢ်န့ၣ် နနီၣ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် ကျိၣ်စုၤအဂ့ၢ်အကျိၤနီၣ်တဘျီဘၣ်.
- မၤလိာ်ဘၣ်ဘး အပူၤကွၢ် တစီၢ်တလီၤ ခိၣ်သွဲၣ်တၢ်အိၣ်လိာ်အိၣ်လိာ်တဖၣ်ဒီးနကဘၣ်သ့ၣ်ညါဟံးပနီၣ်အီၤ ဒီးတီၢ်ပျိထီၣ်အီၤဒဲလဲၣ် ဖဲ irs.gov/alerts တက့ၢ်

မုန်ကျိဝဲကွက် 2/2

တၢ်ဒုးအါထီၣ်ဘူးလဲလၢအစ့ၤကတၢၢ်

- လၢတၢ်စးထီၣ်အီၤ ဖဲလၢအိးကထိဘၢၣ် 1 သီ, 2022 အသိးန့ၣ်, ဘူးလဲအစ့ၤကတၢၢ် လၢပုၤကွၢ်ထွဲပုၤဆါလၢဟံၣ်အဂီၢ် ဟံၣ်အါထီၣ်တုၤဆူတန့ၣ်ရံၣ် \$17.00 လၢ New York ဝုၤပူၤ, Long Island ဒီး Westchester, ဒီးတန့ၣ်ရံၣ် \$15.20 လၢ New York ကီၢ်စဲၣ်တၢ်လီၤလၢအိၣ်လီၤတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- စးထီၣ်ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် 31 သီ, 2022 န့ၣ် ဘူးလဲအစ့ၤကတၢၢ်ညီၣ်န့ၣ် လၢပုၤမၤတၢ်ဖဲလၢ New York ဝုၤပူၤ, Long Island ဒီး Westchester တဖၣ်အဂီၢ် ကအါထီၣ်တုၤဆူတန့ၣ်ရံၣ် \$14.20 န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ဘၣ်ဃး NYS ဘူးလဲအစ့ၤကတၢၢ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ် dol.ny.gov/minimum-wage-0

COVID-19 Capital Costs တၢ်မၤစုၤလီၤစ့အံၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ

- COVID-19 Capital Costs တၢ်မၤစုၤလီၤစ့အံၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဟ့ၣ်ထီၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစုၤ \$250 ကကွၢ်ဆူ NYS မုန်ကျိဝဲကွက်ဆံးဆဲးဖဲလၢ ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံၤဒီး တၢ်ဆါသၢၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအလုၢ်အပူၤတဖၣ်, စးထီၣ်လၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဆီတလဲအသး ဒီး တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢ ဆူၣ်ချ့-တၢ်ဘၣ်ထွဲ တၢ်လၢအလီၢ် ဒီး တၢ်ဖဲတၢ်လဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤ အိးထီၣ်အသးလၢ ဟူးဂဲၤမုန်ကျိဝဲကွက်ဆံးဆဲးဖဲလၢ NYS အပူၤ ဃုာ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖဲ 100 ဂၤ မ့တမ့ၢ် ၅ၤန့ၣ်အန့ၣ် ဒီးအစ့ၤဟံၣ်ဖဲလဲၤန့ၣ်ဒီး \$2.5 ကကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယနုၤအါရံၣ် 1 သီ, 2021 ဒီးလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် 31 သီ, 2022 အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်, ပနံၣ်ကၢတၢ်မၤအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်တၢ်စ့အဘူးအလဲ အစ့ၤကတၢၢ် \$2,000 န့ၣ် လီၤ.
- ပနံၣ်ကၢတၢ်မၤဆံးဆဲးဖဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်သ့ၣ်တၢ်စ့အလုၢ်အပူၤ လၢအကြးအဘၣ် အခိအသ့ခဲဒီး 50% ပၢၤတုၤ အခိအသ့ခဲဒီးဒီးအါကတၢၢ် \$25,000 ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်သ့ၣ်တၢ်စ့အလုၢ်အပူၤ \$50,000 အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအါထီၣ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်ပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ် esd.ny.gov/covid-19-capital-costs-tax-credit

New York ကီၢ်စဲၣ်တၢ်ချီတၢ်သ့ၣ်စ့ တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ

- New York ကီၢ်စဲၣ်တၢ်ချီတၢ်သ့ၣ်စ့ တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစုၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် မုန်ကျိဝဲကွက်ဆံးဆဲးဖဲတၢ်ပတံတၢ်လၢကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးလၢ တၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ် New York ကီၢ်စဲၣ်အမုၢ်ကျိဝဲကွက်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးအလုၢ်အပူၤပတံတၢ်စးထီၣ်လၢ \$5,000 တုၤဆူ \$25,000 န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ် -
 - ကဘၣ်မုၢ်မုန်ကျိဝဲကွက် ပြီကဒိလၢခါခဲအံၤ, မုန်ကျိဝဲကွက်ဆံး, မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်ဘၣ်ဘျးအဂီၢ် ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတၢ်ကရၢကရိ, ပၢၤဃုာ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်သဘျုးပုၤအၢၣ်လီၤသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - စးထီၣ်မုန်ကျိဝဲကွက်ဖဲ လၢစဲးပတုၤဘၢၣ် 1 သီ, 2018 မ့တမ့ၢ် လၢလီၤခဲ ဒီးမၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအစ့ၤကတၢၢ် 6 လၢတချုးလၢ တီၣ်ထီၣ်လံာ်ပတံထီၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးထဲဒ် EIN မ့တမ့ၢ် SSN တခါဇံၤ လၢမုန်ကျိဝဲကွက်တခါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တဘၣ်မုၢ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးအကံၢ်အစီလၢမုန်ကျိဝဲကွက်တၢ်မၤစုၤလၢ New York ကီၢ်စဲၣ် COVID-19 တၢ်ဆါဘၣ်ကူဘၣ်ကံ တၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်မုန်ကျိဝဲကွက်ဆံးဆဲးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အဂီၢ်ဘၣ်.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအါထီၣ်ဖဲတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်အဖီခိၣ်, တၢ်ဃုထီၣ်လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်, ဒီးတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်တၢ်လၢကံဘၣ်လၢကံစ့တဖၣ်, ဒီးလၢတၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ် nyseedgrant.com တက့ၢ်. လံာ်ပတံထီၣ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ် အိၣ်လၢကျိဝဲအါကျိဝဲန့ၣ်လီၤ.

NYC ပနံၣ်ကၢတၢ်မၤဆံး အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်စုတိာ်

- NYC ပနံၣ်ကၢတၢ်မၤဆံး အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်စုတိာ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤစ့မိၢ်ပုၤ လၢအလဲလီၤသးညီ, ဒီးစ့အံၤတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်စ့ၤ ဒီးပနံၣ်ကၢတၢ်မၤ အတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစုၤလၢအကလီ ဆူပနံၣ်ကၢတၢ်မၤဆံးအကစၢ်တဖၣ် ဒီး မုန်ကျိဝဲကွက်တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအဟံၣ်အိၣ်ထီၣ် ဖဲ New York ဝုၤဘျီဒိၣ်ခါခဲဒီးယံၤတီၤန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်တလီၣ် ခဲဒီးဒီးအမးအစ့ၤကတၢၢ်ဘၣ်
 - စ့ဟ့ၣ်လီၤ ပၢၤတုၤ \$250,000 ဖဲစ့အံၤတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တံၢ်နီၣ် 4%
 - ပနံၣ်ကၢတၢ်မၤအတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစုၤလၢအကလီ ဆူပုၤဟ့ၣ်လီၤစ့လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်အံၤ, လၢလီၤကဝီၤပူၤ ဒီးလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်တိာ်ကျဲတဖၣ်အဂီၢ်
 - ညီလၢတၢ်ကပတံထီၣ်အံၤ
 - တၢ်ပတံထီၣ်အဘူးအလဲတအိၣ်ဘၣ်
 - အိးထီၣ်သးလၢ ပနံၣ်ကၢတၢ်မၤ လၢအပတံတံၢ်ခဲလၢအဂီၢ် - စးထီၣ်လၢ တၢ်စးထီၣ်မၤတၢ် ဆူတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဖီမုၢ် ဆူတၢ်က့ၤသ့ၣ်ထီၣ်က့ၤ
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးလၢတၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ် sbsopportunityfund.nyc

သုဉ်ညါနတ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်

ပုၤတၢ်ဝဲသုဉ်တဖၣ် ဒီးပုၤထံဂၤကိၤဂၤသုဉ်တဖၣ်အံၤ
ကြၢ်းဟံသုဉ်ဟံသးဝဲလၢ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သုဉ်တဖၣ်
ဖဲအကွၢ်ဆၢၣ်မၤဘၣ်ဒီး တၢ်ခိထံခိကိၤ ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤန့ၣ်လီၤကိၤအခါအသ့
အတၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစး (**Immigration and Customs Enforcement (ICE)**), ပၤကိၤကွၢ်ဆၢၣ်ထံဆၢကိၤဆဲး, မ့တမ့ၢ်
တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးအဂၤတဖၣ် အခါန့ၣ်လီၤ.

**နမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံပတုၣ်န့ၣ် ဒီဖျါ တၢ်ခိထံခိကိၤပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ်
တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးအဂၤန့ၣ်ဒီး, သုဉ်နီၣ်လၢ -**

- ဟံနသးဂၢၢ်ဂၢၢ်. တဘၣ်သုဉ်ပုၤဖျါသးတဂ့ၤ. တဘၣ်ခိၣ်ဆၢ မ့တမ့ၢ် ကြိမၤ
တၢ်တၢ် ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါတဂ့ၤ.
- တဘၣ်လိတၢ်ဝဲတၢ် မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လီၤ လိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢအကမၣ်
တဖၣ်တဂ့ၤ.
- နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကအိၣ်ဘျၢဘျၢဘျၢဘျၢအဂီၢ်လီၤ. တၢ်လၢန
တဲအိၣ်တခါလၢလၢအံၤ တၢ်စူးကါအိၣ်လၢ တၢ်ကထိဒါန့ၣ် သုဉ်နီၣ်လီၤ.
- ပုၤခါၣ်စးတဂၤ မ့ၢ်သံကွၢ်လၢ အကကွၢ်ဃုန့ၣ် မ့တမ့ၢ် နတၢ်ဖိတၢ်လံၤသုဉ်
တဖၣ်န့ၣ်ဒီး, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကကွၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဘၣ်ဆၢၣ်သန့ၣ်ကွၢ်, နတဘၣ်ထီဒါအိၣ် လၢနနီၣ်ခိနီၣ်ကစၢ်ဘၣ်.
 - ပၤကိၤမ့ၢ်န့ၣ်ဝဲလၢ နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ, အဝဲသုဉ် ဖိၣ်ကွၢ်နတၢ်ကူ
တၢ်သိး သုဉ်နီၣ်လီၤ.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤကိၤအမဲရကၤ ထံဖိကိၤဖိ ဒီးတၢ်ခိထံခိကိၤပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့ၢ်
ဃုကွၢ် နတၢ်ခိထံခိကိၤ အလံာ်အလံာ်တဖၣ်န့ၣ်, နကဘၣ်ဒုးန့ၣ်အဝဲသုဉ် ဖဲ
အမ့ၢ်အိၣ်ဒီးန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- နမ့တမ့ၢ်ဟံပတုၣ်န့ၣ်, ဖိၣ်ဃာ်န့ၣ်, မ့တမ့ၢ် မၤပယွဲမၤအၢမၤသီန့ၣ် ဒီဖျါ တၢ်ဒုး
လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးန့ၣ်ဒီး, ဂုၤကျဲးဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ် ပုၤခါၣ်စး(တဖၣ်)
အမံၤ, နီၣ်ဂံၢ်, ဒီးအတၢ်ဟံပနီၣ် အဂ့ၢ်အကျါအဂၤတဖၣ်တက့ၢ်.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢ လၢပုၤတၢ်ဝဲအပူၤအံၤ ဒီတၢ်ဂီၤမူ မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်ဃာ်တၢ်
ကလုာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးသုဉ်နီၣ်လီၤ.
ဖဲအဝဲသုဉ်ကွၢ်အခါန့ၣ်, နကွဲးနီၣ်ဃာ် တၢ်မနုၤကဲထီၣ်သး သုဉ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်
လီၤ.
- ပုၤဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါသုဉ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်မၤတၢ်
ဖိၣ်ပတုၣ်, တၢ်ဃုကွၢ်, တၢ်ဖိၣ်ဃာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆုၢ်ကွၢ်လၢနထံနကိၤ ဒီးသ
န့ၣ်ထီၣ်သးလၢ နကလုာ်ဒုဉ်အတၢ်လီၤစၢၤ, ထံကိၤအတၢ်လီၤစၢၤ, တၢ်ဘျၢ
တၢ်ဘၣ်, မုၢ်ခွါ, မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒုဉ်အဖိခိၣ်န့ၣ် တၢ်အံၤတမ့ၢ်အဖိးသဲးစး
ဘၣ်.

**နဟံဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီး ကိၤစၢၤဖိၣ်အပုၤခါၣ်စးတဖၣ် ဆူ
တၢ်ဒီသဒါပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၤ တၢ်တိကျါ (**Immigrant Defense**
Project (IDP)) သုဉ်နီၣ်လီၤ.**

**IDP ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကိး သဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ ဒီးတၢ်ဆုၢ်ခိ
ဆူပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်အံၤ,
တၢ်ဟ့ၣ်အံၤတၢ်ဃုအလူးအလဲအလံာ်ကွၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ထီၣ်န့ၣ်အံၤလၢ
အမၤကမၣ်သဲးစးတဖၣ် အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိး **212-725-6422** မ့တမ့ၢ်
အံၤမု(လ) info@immdefense.org တက့ၢ်.**

နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီသုဉ်တဖၣ်

- တနဟံဃီ ဒီး "နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီ" အဂၤတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် တၢ်
မၤလီၤ အလီၤအကျါ ထဲလၢပုၤမၤတၢ်ဖိအဂီၢ်) အံၤအိၣ်ဒီး တၢ်ဒီသဒါ လီၤလီၤ
ဆီဆီ လၢအတအိၣ်ဖဲ ကမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ
သုဉ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီသုဉ်တဖၣ်အံၤ သုဉ် ထဲ
ဒုၣ်ဖဲလၢ အအိၣ်ဒီးနတၢ်ဟ့ၣ်ပျါ မ့တမ့ၢ် အဝဲသုဉ် ဒုးန့ၣ်န့ၣ် ကွၢ်ကျိၣ်အတၢ်
ဟ့ၣ်ပျါ (ဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤဟံမံၤ ဒီဖျါ စံၣ်ညါကွၢ်တဂ့ၢ်) အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤတၢ်ကျါလၢ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤတဖၣ်

- ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် 27 သီ, 2021န့ၣ်, ထံလီၤကိၤပူၤ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဝဲ
ကျါ (Department of Homeland Security) အံၤ ဟံလီၤဝဲ သန့အ
သီလၢ အတြိဃာ် ICE ဒီး CBP တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစး အတၢ်
ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ် လၢ "တၢ်လီၤတၢ်ကျါလၢ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤတဖၣ်" အပူၤ မ့
တမ့ၢ် အခိၣ်အယၢၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လီၤတၢ်ကျါလၢ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤအဒိသုဉ်တဖၣ် တၢ်တဟံပနီၣ်ဃာ်အံၤ
ဘၣ်ဆၢၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး ကွၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကရၢကရံ မ့တ
မ့ၢ် မူးတဖၣ်, ဆူၣ်ချၢတၢ်ကွၢ်ထွဲ အလီၤအကျါတဖၣ်, တၢ်ဘျၢတၢ်ဘၢအလီၤ
တဖၣ်, တၢ်လီၤလၢ ဖိသုဉ်အိၣ်ဖိၣ်ရံဖိၣ်တဖၣ်, ပုၤတၢ်ဝဲတၢ်စီတၢ်မၤစၢၤ အ
လီၤအကျါတဖၣ်, တၢ်ခိဆၢ တၢ်တတၢၤတနၢၤ မ့တမ့ၢ် ဂုၤဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်သး အ
လီၤအကျါတဖၣ်, မူးလၢတၢ်မၤအံၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖျါသး မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပုၤ
တဖၣ်, ဒီးကမ့ၢ်အတၢ်ဒုးန့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟးလၢကျါမုၢ်ပူၤ ဒီးတၢ်ဟံ
ဖိၣ်ထီၣ်သးန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲနူယိၣ်ကိၤစံၣ်အပူၤန့ၣ်, ကိၤစၢၤဖိၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤထံကိၤအပုၤခါၣ်စးသုဉ်တဖၣ်
အံၤ မ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ကွၢ်ကျိၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်ပျါဘၣ်န့ၣ်, ဖိၣ်ပုၤကညီ လၢအလဲၤ မ့
တမ့ၢ် အဟးထီၣ် လၢကိၤစံၣ်, ဝုၢ် ဒီးဝုၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးကွၢ်ကျိၣ် တသ့ဘၣ်.

ပလီၤသးလၢ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံကိၤအတၢ်လံၣ်တၢ်လိတက့ၢ်

- တၢ်န့ၣ်လီၤဆူထံကိၤ အတၢ်ဘျၢသဲးစးအံၤ တၢ်န့ၣ်ပၤအံၤကိၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲနတၢ်
ပိၣ်တၢ်ပိ နတၢ်အိၣ်သးဒီးပုၤတဂၤလၢ မ့တမ့ၢ် ပနံၣ်ကၤ တခါခါအခါန့ၣ်, ဝဲ
သးစူၤ ပလီၤနသးတက့ၢ်.
- နကြၢ်းကတိၤသကိးတၢ်ဒီး ပီၤရီ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢ တၢ်တိတၢ်တြိၤဝဲကျါ
Department of Justice (DOJ) ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သး လၢတၢ်ကဲခါၣ်စး
လၢသဲးစးအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်ဃး နတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တဘၣ်ဃုဒီးန့ၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤထံကိၤ အတၢ်မၤစၢၤ လၢ "notario", တၢ်လဲၤ
တၢ်ကွၢ်အပုၤခါၣ်စး, ပုၤကတိၤကတိၤ တၢ်ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်သ့, ပုၤကတိၤကတိၤ
လိာ်အဒိတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် လိာ်တိလိာ်မိ ပီၤရီအအိၣ်နီတဘျီတဂ့ၢ်. လၢကိၤအမဲ
ရကၤန့ၣ်, "notario" တမ့ၢ်ပီၤရီဘၣ်.

**နမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢနသဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်
ညီန့ၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်န့ၣ်လီၤထံကိၤအဂီၢ်န့ၣ်ဒီး, ကိးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ လၢ
New Americans ဂုၤဂီၢ်အူလိတံစိကျါဖဲ **1-800-566-7636** တက့ၢ်.**

တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့

ဖဲစၢ်လၢအတၢ်ပူၤန့ၣ်, တၢ်ဟံၤဖျါအိၣ်အါထီၣ်ဘၣ်သး
တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့
ပူၤန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်အိၣ်အပူၤတၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်.

- တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးတခါ လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အိၣ်ခိဖျိ တၢ်ကွၢ်မၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတၢ်ကမၢ်မၤ မၤကမၢ်ပဲ တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့ ဖဲ လၢ တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးတၢ်အိၣ်သးလီၤတၢ်လီၤဆဲးအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအံၤ လၢအပညိၣ်ပဲ ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိ မ့ၢ်လၢတၢ်ထီၣ် မ့ၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ် ဘၣ်သး အကလုာ်ဒုၣ်တၢ်လီၤစၢၤ, ကလုာ်ဒုၣ်, ထံကီၢ်ဟဲလီၤစၢၤ, တၢ် လီၤစၢၤလၢကလုာ်ဒုၣ်, တၢ်ကဲမ့ၢ်ကဲခွါ, တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ, တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ အကျါအကွၢ်, သးနီၣ်, ကွၢ်ကွၢ် မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်သးမ့ၢ်ခွါ မ့ၢ်တၢ် အံၤဘၣ်တၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်လၢတၢ်ထီၣ် မ့ၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ်ဒိသးအံၤအပီ န့ၣ်လီၤ.
- Governor Cuomo အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစး ခိဖျိတၢ်သးဟ့ ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကရူၢ် (Hate Crimes Task Force) ဒိသးကတိၤတၢ် တၢ်ဟံၤဖျါအိၣ်အါထီၣ်ဘၣ်သး တၢ်မၤပျါမၤဖုး လၢအဘၣ်တၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ခိဖျိတၢ်ကွၢ်မၢ်တၢ်, တၢ်မၤအုၤဒုးဒီးတၢ်စု ဆူၣ်ခိၣ်တကး လၢ New York ကၢ်စိၣ်ပူၤအဂီၢ်လီၤ.
- ဖဲလၢ တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ် အံၤ အခါန့ၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါခဲလၢက ဘၣ်သးဒီး နတၢ်လဲၤခိဖျိ, တၢ်ဟံ ပနီၣ်, ဒီးအဂၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၤလၢတၢ်ခူသ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ထီၣ်ပုၤတၢ်ကၤ မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ် နနီၣ်ကစၢ်မ့ၢ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်
တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့န့ၣ်, ဟံၤဖျါထီၣ်အိၣ်အါ
ပၤကီၢ်အိၣ်အိၣ် ဒီးကိး NYS ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဝဲဒု
(NYS Division of Human Rights) တက့ၢ်. ကိး
1-888-392-3644 မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ် “HATE” ဆူ 81336.

နၤ မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ် ပုၤလၢနဟ့ၣ်ညါအိၣ်တၢ်ကၤ မ့ၢ်ကဲပုၤတူၢ်ဘၣ်
တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သးဟ့န့ၣ်, NYS
ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဝဲဒု (NYS Office of Victim
Services) အံၤ မၤစၢၤနၤဘၣ်သး နကသံၣ်ကသီအဘူးအလဲ
ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖးအတၢ်လၢကလုာ်ဒုၣ်လၢကတၢ် တဖၣ်,
တၢ်ခူၣ်လီၤပုၤသံအဘူးအလဲတဖၣ်, စုဟဲန့ၣ်တအိၣ်တဖၣ်, ဒီး
တၢ်မၤစၢၤအဂၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိး 1-800-247-8035 မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်
န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ ovs.ny.gov တက့ၢ်.

ပုၤလၢအအိၣ်ဆိးဖဲ NYC ဒီးခိၣ်ထီၣ်လၢအဂၢၤတဖၣ်အဂီၢ်
ဖဲ NYC -

- ကမ္ဘာၢ်တၢ်ကတိၤခဲန့ၣ်တၢ်
 - 212-669-7250
- Manhattan ကိၢ်စိၣ်ပီၤရီ
 - 212-335-3100
 - manhattanda.org/victim-resources/hate-crimes
- Brooklyn ကိၢ်စိၣ်ပီၤရီ
 - 718-250-4949
 - brooklynda.org/hate-crimes-bureau
- Queens ကိၢ်စိၣ်ပီၤရီ
 - 718-286-6000
- NYC တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ လၢပုၤကညီခွဲးယၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
 - 718-722-3131
 - nyc.gov/cchr
- မူထဲးလၢအပူၤဖျါဒီးတၢ်ဘၣ်ယီၣ် ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိအတၢ်မၤစၢၤ (Safe Horizon Victim Assistance)
 - 1-866-689-4357

လၢ NYC အချါ -

- Nassau ခိၣ်ထီၣ်ကိၢ်ရဲၣ်ပီၤရီ
 - 516-571-3505
 - nassaуда.org
- Nassau ခိၣ်ထီၣ်ကိၢ်ရဲၣ်ပီၤရီ, တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထီၣ်ကိၢ်တၢ်မူးတၢ်ရဲၣ်ဝဲဒု (Office of Immigrant Affairs)
 - 516-571-7756
- Nassau ခိၣ်ထီၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအိၣ် Laura Curran
 - 516-571-3131
- Suffolk ခိၣ်ထီၣ်ကိၢ်ရဲၣ်ပီၤရီ
 - 631-853-4161
 - suffolkcountyny.gov/da
- Suffolk ခိၣ်ထီၣ် ပၤကီၢ်ဝဲဒုကျါ, တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲစးခိဖျိတၢ်သး ဟ့တၢ်ဘၣ်ဆဲးလီၤ (Hate Crimes Unit)
 - 631-852-6323
- Suffolk ခိၣ်ထီၣ်, ကလုာ်ဒုၣ်ဖိတၢ်မူးတၢ်ရဲၣ်ဝဲဒုကျါ (Department of Minority Affairs)
 - 631-853-4738
- Westchester ခိၣ်ထီၣ်, ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ (Human Rights Commission)
 - 914-995-7710
 - humanrights.westchestergov.com

NYS တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

NYS ဝဲဒၢးလၢပုၤအမဲၤရကၤဖဲအသိတဖၣ်အဂီၢ်

- နမူတမ့ၢ်ပုၤလၢနသ့ၣ်ညါအိၣ်တဂၢၢ် မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ် သဲးစးတၢ်မၤစၢၤ လၢအကလိၣ်န့ၣ်ဒီး, ကိးလိတဲစံကျိၤ ဖဲ [1-800-566-7636](tel:1-800-566-7636) တက့ၢ်. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢာ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်အိၣ်လၢတၢ်ခူသ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်သ့လၢ ကျိၢ်အိၣ်န့ၣ် 200 ကျိၢ်န့ၣ်လီၤ.

NYS ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ (Department of Health)

- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢခဲကတၢၢ် ဘၣ်ဃး COVID-19 တၢ်ဆါသတြိၣ်အဂီၢ်, ကိးလိတဲစံကျိၤ ဖဲ [1-888-364-3065](tel:1-888-364-3065) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ ny.gov/coronavirus တက့ၢ်.
- ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်အမ့ၢ်အတီဘၣ်ဃး COVID-19 ကသံၣ်ဒီသဒါဖဲ New York အပူၤ ဖဲ ny.gov/vaccine တက့ၢ်.
- ပတံထီၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ - ကိး [1-855-355-5777](tel:1-855-355-5777) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nystateofhealth.ny.gov တက့ၢ်.

NYS နီၣ်သးဆူၣ်ချ့ဝဲဒၢး (Office of Mental Health)

- လၢတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးနီၣ်သးဆူၣ်ချ့တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ကဃုာ်ဒီးနီၣ်သးဆူၣ်ချ့ပုၤတိၤစၢၤမၤစၢၤတၢ်ဖဲအဂီၢ်, ကိး [1-800-597-8481](tel:1-800-597-8481) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ omh.ny.gov တက့ၢ်.
- နမ့ၢ်လဲၤခီဖျိဘၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ် မ့ၢ်လၢ ခိရိန့ၣ်ဝဲရး(စ)ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူအယိန့ၣ်, ကိး [1-844-863-9314](tel:1-844-863-9314) တက့ၢ်.
- ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်ဒီသဒါတၢ်မၤသံလီၤသး လိတဲစံကျိၤ (National Suicide Prevention Lifeline)- ဖဲနသးသမူ မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၢၢ်အသးသမူအံၤ မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အပူၤန့ၣ်, ကိး [911](tel:911) တက့ၢ်. ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖဲတၢ်ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲအပူၤ ဒီးလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ တကတီၢ်ယိန့ၣ်, ကိး [1-800-273-8255](tel:1-800-273-8255) ဆုၤလၢာ် “GOT5” ဆူ [741-741](tel:741-741) တက့ၢ်.
- ဟံၣ်ပူၤယိပူၤ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး - နမူတမ့ၢ် ပုၤတဂၢၢ်လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်တီ ဒီးဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ယံးယံးအိၣ်ခီဖျိပုၤအဂၢၢ်တဂၢၢ် ခီဖျိ တၢ်ကလုာ်ကတိၤ, နီၣ်ခိ မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ထံးတၢ်ရဲလီၤအတၢ်မၤတရီတပါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်တရဲလၢအဂၢၢ်န့ၣ်, ကိး NYS ဟံၣ်ပူၤယိပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိတကး လိတဲစံကျိၤ (Domestic Violence Hotline) ဖဲ [1-800-942-6906](tel:1-800-942-6906) တက့ၢ်.

NYS ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤ (Department of Labor)

- ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤအံၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤဝဲလၢ ကဒီသဒါ ဒီးမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ အတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဒီးဆူၣ်ချ့, ဘူးလဲ, ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤ အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး ဘူးလဲ ဒီးန့ၣ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဘျါသဲး, တၢ်မၤလီၢ်ဆူၣ်ချ့ဒီးတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် မ့တမ့ၢ် ဆိုးထီၣ်တၢ်လီၢ်ကွၢ်အဂီၢ် ကိး [1-888-469-7365](tel:1-888-469-7365) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ dol.ny.gov/safety-and-health တက့ၢ်.
- လၢတၢ်မၤစၢၤဘၣ်ဃး တၢ်ဖဲတၢ်မၤတအိၣ်တၢ်အုၣ်ကီၢ်အဂီၢ်, ကိး [1-888-209-8124](tel:1-888-209-8124) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ dol.ny.gov/unemployment/unemployment-insurance-assistance တက့ၢ်.

NYS ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဝဲဒၢး (Division of Human Rights)

- ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်ဘျါသဲး ဖဲ New York အပူၤအံၤ တြီဃာ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်တလီၤ ဖဲတၢ်လီၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤ, ဟံၣ်ဃီ, ခရဲးဒီး, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ကမူၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤတဖၣ်, ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢသးန့ၣ်, ကလုာ်ခူၣ်တၢ်လီၤစၢၤ, ထံကီၢ်တၢ်လီၤစၢၤ, မုၢ်ခွါ, တၢ်ဘၣ်သးမုၢ်ခွါ, တၢ်ကဲမုၢ်ကဲခွါဒီးအတၢ်ဟံၣ်ဖျါ, တၢ်ဆီဟံၣ်ဆီဃီပတီၢ်, ကွဲးကွဲး, တၢ်ကဲသးပတီၢ် ဒီးတၢ်အပတီၢ်အဂၢၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ကွၢ်တလီၤန့ၣ်, ဆိုးထီၣ်တၢ်လီၤကွၢ်ဖဲ [1-888-392-3644](tel:1-888-392-3644) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ dhr.ny.gov တက့ၢ်.

New York ဝဲ COVID-19 တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

- ပုၤအိၣ်ဆိးဖဲ NYC တဖၣ်လၢအဃုာ်ဒီးန့ၣ် ပုၤဟ့ၣ်တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ယၢၤအဂၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကွၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲ လၢလံာ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ -
 - တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ - nyic.org/covid-education-resources
 - တၢ်ဖဲတၢ်မၤ - nyic.org/covid-employment-resources
 - ကျိၢ်စု - nyic.org/covid-financial-resources
 - တၢ်အိၣ်တၢ်အိ - nyic.org/covid-food-resources
 - တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ - nyic.org/covid-healthcare-resources
 - မုၢ်ဝဲတၢ်မၤဆိး - nyic.org/covid-small-business-resources

လက်ခံသမီးကွပ် တက်ကွဲအံလအိတ်လဲ (online) မှတမ့်
လက်ကိုင်အဂအဂီ၊ နတ်လီကွပ် nyic.org/KYR မှတမ့် စကဲတ်
(scan) နီဂ်အံ-

နမ့်အိတ်ဒီးတက်သံကွပ် မှတမ့် တက်ဟွတ်ကွပ်တဖတ် ဘတ်ယး
တက်မးစးပီးလီ မှတမ့် တက်ဂွတ်တက်ကျိအံနတ်၊ ဝံသးစူဆဲးကျိး -
Jennifer Diaz – jdiaz@nyic.org (NYC)
Bryan Lee – blee@nyic.org (Upstate NY)

နမ့်အဲတ်ဒီးဟ်လီတက်ဆာကတီ တက်ယးသွတ်ညါနတ်ခွဲးတက်ယတ်
အတက်အိတ်ဖိုတ်သကီးဒီးနပူတဝါကရူကလီနတ်၊
ဝံသးစူဆဲးကျိး - kyr@nyic.org

New York တက်နတ်လီအိတ်ထံကီကရူဖိုတ် (NYIC) အံ
မုတ်သနူဒီးတက်ကတီခဲးနတ်တက်ကရူကရူဖိုတ်တဖူ လာအကဲခါးစး
လာတက်နတ်လီအိတ်ကီ ဒီးဘတ်ကီဘတ်ခဲကရူ အါနတ် 200 အဂီ
ဖဲ New York ဒီတဘွတ်အပူနတ်လီ.

ပထံတ်စိ New York ကီစဲတ်ဒ်အမုတ် ကီစဲတ်လာအဂ်ဆူတ်ဘါဆူတ်
မုတ်လာ အတူတ်လီပူကီးဂါ၊ ရူလီသးဒီးအီထဲသီးတုသီး
ဒီးဟွတ်အဝဲသွတ် တက်ခွဲးတက်ယတ်လာ
ကက်ကျိးစးတုဆူအတက်ပညိတ်ဖိတက်အဂီလီ.
ပတက်မုတ်လက်ကွပ်စိနတ် မုတ်ဒ်သီးပကဒုးအိတ်ဖိုတ်ရီဖိုတ်ထီတ်ပူနတ်လီအိတ်
ထံကီဖိတဖတ်၊ ကရူဖိတဖတ် ဒီးပူအိတ်ယူမးသကီးတက်ဖိတဖတ်
ဒ်သီးပူ New York ဖိကီးဂါ ကဂူထီတ်ပသီထီတ်အဂီလီ.

New York Immigration Coalition

131 W 33rd St, Ste 610
New York, NY 10001
212 627 2227
nyic.org